



22.9.2026

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Akaan kaupunki

Kunnan yhteyshenkilön tiedot:

- Nimi:
- Nimike:
- Sähköpostiosoite:
- Puhelinnumero:

Talousjohtaja Mari Puhka-Susi, mari.puhka-susi@akaa.fi, puh. 040 335 3203
Kaupunginjohtaja Antti Peltola, antti.peltola@akaa.fi, puh. 040 335 3335

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa:

Kaupunginhallitus päätti 31.8.2026 § 185, että Akaan kaupunki hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta yhteensä 4.100.000 vuonna 2026 ja oikeuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan täydentämään ja toimittamaan hakuasiakirjat Valtiovarainministeriöön. Liitteenä 1 on kaupunginhallituksen päätös.

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde:

Akaan kaupunki ei saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeukselliseksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Vuoden 2026 aikana jatkunut aiempien vuosien koulu- ja siltainvestointien vaikutukset ja käynnissä olevan koulu- ja päiväkotinvestoinnin tulevat vaikutukset

Akaan kaupunki on rakentanut mm. Kylmäkosken ja Viialan taajamaan uuden koulun. Kylmäkosken taajaman uusi alakoulu otettiin käyttöön syksyllä 2019 ja Viialan taajaman uusi yhtenäiskoulu syksyllä 2023. Molemmissa taajamissa vanha koulu/ koulut poistuivat opetuskäytöstä sisäilmaongelmien johdosta, joten ennen uusien koulujen valmistumista toimittiin väistöiloissa, joista aiheutui merkittäviä vuokra- ja ylläpitokustannuksia. Kylmäkosken uuden alakoulun osalta investointikustannukseksi muodostui rakentamisen osalta viimeistelytyöineen kokonaisuudessaan 2.363.889,29 euroa ja kaluston osalta kokonaisuudessaan 106.737,03 euroa. Viialan uuden yhtenäiskoulun osalta investointikustannukseksi muodostui kokonaisuudessaan rakentamisen osalta 21.085.792,13 euroa ja kaluston osalta kokonaisuudessaan 1.987.025,68 euroa. Käytännössä em. kaupungin peruspalvelujen tuottamiseen liittyvät investoinnit on jouduttu rahoittamaan pääsääntöisesti lainarahalla, mikä heijastuu lyhennyksiin ja korkokustannuksiin. Lisäksi Kylmäkosken alakoulun rakentamisen poistot ovat 46.825,11 euroa vuodessa ja Viialan uuden yhtenäiskoulun rakentamisen poistot 421.715,84 euroa vuodessa. Kylmäkosken uuden alakoulun kalustosta ei aiheudu enää poistoja. Viialan uuden yhtenäiskoulun kaluston osalta poistot ovat kokonaisuudessaan 387.648,30 euroa vuonna 2026, poistot loppuvat loppuvuonna 2026.

Vuosien 2023-2024 aikana Hämeentien vanha silta suljettiin ja purettiin ja rakennettiin paikalle uusi silta. Hämeentien silta on keskeinen kulkureitti Akaan kaupungissa, joten em. on ollut välttämätön investointikohde. Hämeentien sillan rakentamisen investointikustannuksiksi muodostui kokonaisuudessaan 1.289.704,32 euroa ja poistot ovat 128.970,43 euroa vuodessa. Käytännössä em. investointi on jouduttu rahoittamaan pääsääntöisesti lainarahalla, mikä heijastuu lyhennyksiin ja korkokustannuksiin.

2. Vuoden 2026 aikana käynnissä olevan koulu- ja päiväkotinvestoinnin vaikutus vuodelle 2026 ja tulevat vaikutukset

Parhaillaan käynnissä on Toijalan alakoulun rakentaminen. Kaupunginhallitus hyväksyi 3.12.2024 § 327 mm. Kuntarahoitus Oyj:n 16.000.000 euron kiinteistöleasingtarjouksen ehdollisena, kunnes valtuusto on tehnyt päätöksen Toijalan alakoulun rahoitusmallista. Valtuusto päätti 11.12.2024 § 91 Toijalan alakoulun rahoitusmalliksi kiinteistöleasingin ja totesi, että asian vaikutukset huomioidaan vuoden 2025 talousarvioon vuoden 2025 talousarvion 1. muutoksen yhteydessä sekä jatkossa tulevissa talousarvioissa ja -suunnitelmissa sekä mahdollisesti vuoden 2024 tilinpäätöksen yhteydessä. Perusteluna rahoitusmallin muutokselle oli erityisesti, että Toijalan terveysaseman purkukustannukset voidaan jaksottaa koko leasingkaudelle, rakentamisen aikainen rahoitus voidaan jaksottaa koko leasingkaudelle ja leasingmaksut tulevat maksuun vasta, kun kohde on valmis. Valtuusto päätti 10.12.2025 § 109 Toijalan uuden alakoulun rakentamisen hankkeen budjetin päivityksen lisätyötä vastaavalla summalla (197.922,05 euroa) ollen yhteensä 13.895.422,05 euroa päivityksen jälkeen. Valtuusto päätti 10.12.2025 § 115 1) vahvistaa Toijalan alakoulun kalustehankintojen määrärahat seuraavasti: • Irtokalustus/ peruskalusteet 323.000 euroa; • Irtokalustus/ muut investoinnit 202.000 euroa; • Av-laitteet 291.500 euroa. 2) Toijalan alakoulun kalustehankintojen rahoitusmalliksi irtaimen omaisuuden rahoitusleasingin ja/ tai ns. elinkaarileasingin (tarvittaessa tilannekohtaisesti Av-laitteiden osalta) ja että asiassa hyödynnetään Hanselin leasingpalvelut 2023-2024 (2026) –puitejärjestelyä. Tämän hetkisen alustavan arvion mukaan Toijalan alakoulun rakentamisen leasingvuokrien maksuaika alkaisi 1.1.2027 lukien ja leasingvuokrat olisivat rakentamisen osalta noin 835.400 euroa/ vuodessa ja ensikertaisen kalustuksen osalta noin 117.200 euroa/vuodessa ja AV-varustuksen osalta 65.100 euroa/vuodessa. Lisäksi opetuspalveluiden käyttötaloudessa on varauduttu 120.000 eurolla vuonna 2026 ja alustavasti 20.000 eurolla vuonna 2027 ensikertaisvarusteluun niiden hankintojen osalta, jotka eivät täytä investointien kriteereitä (kynät, paperit, kirjat ym.).

Parhaillaan käynnissä on Akaan Toijalan uuden 8-ryhmäisen päiväkodin rakentaminen. Valtuusto päätti 25.03.2026 § 3 mm. 2. että valtuusto vahvistaa Akaan Toijalan uuden 8-ryhmäisen päiväkodin rakennusinvestoinnin määrärahaksi 5.900.000 euroa ja ensikertaisen varustuksen sisältäen av-varusteet määrärahaksi 340.000 euroa.; 3. että valtuusto päättää Akaan Toijalan uuden 8-ryhmäisen päiväkodin rakentamisen rahoitusmalliksi kiinteistöleasingin ja ensikertaisen varustuksen sisältäen av-varusteet rahoitusmalliksi irtaimen omaisuuden rahoitusleasingin ja/ tai ns. elinkaarileasingin (tarvittaessa tilannekohtaisesti Av-laitteiden osalta). Kaupunginjohtaja päätti 25.5.2026 § 16 hyväksyä Kuntarahoitus Oyj:n 6.500.000 euron kiinteistöleasingtarjouksen. Tämän hetkisen alustavan arvion mukaan Akaan Toijalan uuden 8-ryhmäisen päiväkodin rakentamisen leasingvuokrien maksuaika alkaisi 1.7.2027 lukien ja leasingvuokrat olisivat rakentamisen osalta noin 325.500 euroa/ vuodessa ja ensikertaisen varustuksen sisältäen av-varusteet osalta noin 75.900 euroa. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluiden käyttötaloudessa on varauduttu alustavasti 60.000 eurolla vuonna 2027 ensikertaisvarusteluun niiden hankintojen osalta, jotka eivät täytä investointien kriteereitä.

3. Vuoden 2026 aikana jatkunut vuoden 2024 aikana esille nousseeseen ja ratkaistuun varhaiskasvatukseen liittyvän tilatarpeen vaikutukset

Vuonna 2024 kaupunginhallitus päätti 13.2.2024 § 42 mm. varhaiskasvatuksen väistötilan hankinnasta Kylmäkosken taajamaan puitesopimuksella moduulihankintana ilman keittiötä 24 kuukauden sopimusajalle Adapteo Oy:lta ja valtuusto myönsi määrärahan 21.2.2024 § 6. Mahdollisista 12 kuukauden optioiden käytöstä päätetään erikseen. Vuodelle 2026 kohdentuu em. siirtorakennuksen vuokratkustannuksia 101.100 euroa ja ylläpitokustannuksia yhteensä noin 22.300 euroa, em. yhteensä 123.400 euroa.

4. Vuoden 2026 aikana päätetty varhaiskasvatuksen Kenttätie 3 rakennuksen vuokrasopimuksen jatkaminen

Kaupunginhallitus päätti 14.4.2026 § 80 mm. 1. hyväksyä sivistyslautakunnan ehdotuksen, että Kenttätien Parmacon väistötila tarvitaan edelleen kahden ryhmän varhaiskasvatuksen tilat kolmeksi vuodeksi.; 2. Todeta suorahankinnan perustuvan hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohtaan, jonka mukaan teknisestä syystä vain yksi toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Sopimus tehdään siten, että tilat ovat käytettävissä 1.7.2026 alkaen.; 3. Julkaista suorahankintaa koskeva ilmoitus Hilma-palvelussa hankintalain 131 §:n mukaisesti ja noudattaa 14 päivän odotusaikaa. Vuodelle 2026 kohdentuu em. siirtorakennuksen vuokratkustannuksia 81.000 euroa ja ylläpitokustannuksia yhteensä noin 33.500 euroa, em. yhteensä 114.500 euroa.

5. Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen TE-palvelu-uudistuksen vaikutus/ Tampereen työllisyysalueen maksuosuus ja avustuksiin sisältyvä varaus kaupungille tuleviin työttömyyden kustannuksiin vuonna 2026

Vuoden 2025 alusta tuli voimaan TE-palvelu-uudistus. Akaan kaupunki kuuluu Tampereen työllisyysalueeseen. Syyskuussa käsittelyssä olevan vuoden 2026 talousarvion 3. muutoksen jälkeen (kaupunginhallitus 15.9.2026 § 201 esittää valtuustolle 28.9.2026) palvelujen ostoihin sisältyvä Tampereen kaupungin maksuosuusarvio on 2.165.700 euroa ja avustuksiin sisältyvä varaus kaupungille tuleviin työttömyyden kustannuksiin on 2.425.600 euroa. Vuoden 2026 aikana Tampereen kaupungin maksuosuusarviota on pienennetty 90.200 euroa ja avustuksiin sisältyvää varasta kaupungille tuleviin työttömyyden kustannuksiin on lisätty 419.900 euroa, em. nettolisäys yhteensä 329.700 euroa.

Pirkanmaan työllisyyskatsausten mukaan Akaan kaupungin keskimääräinen työttömyysaste tammi-heinäkuussa 2026 on 12,8% (tammi-heinäkuussa 2025 10,8 %).

6. Maankaatopaikan sulkemisen vaikutus vuodelle 2026

Tekninen toimi joutui sulkemaan Akaan maankaatopaikan joulukuussa 2024 ympäristöviranomaisen kehoituksesta. Kehotus saatiin, kun maankaatopaikalla havaittiin ympäristölupaan nähden liian suuret tuontimäärät sekä maankaatopaikan ylikorkeus. Em. johdosta vuodelle 2026 tulee kohdentumaan maankaatopaikan sulkusuunnitelman toteutus, arviolta noin 50.000 euroa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 6.5.2025 § 117 uuden maankaatopaikan tarveselvityksen ja valitsi ensisijaisesti kohdan 3.3. vaihtoehto C (kaupunki etsii markkinavuoropuhelulla yksityiseltä puolelta toimijaa, joka voisi harjoittaa maankaatopaikkatoimintaa) ja toissijaisesti vaihtoehto D (kaupunki etsii sopivan paikan maankaatopaikalle ja hankkii tarvittavat maa-alueet, hoitaa lupaprosessin, tekee tarvittavat toimenpiteet kulunvalvonnan suhteen ja luovuttaa tämän jälkeen yksityiselle toimijalla ns. operaattorisopimuksella). Maankaatopaikan perustaminen on suuri ja monivaiheinen hanke, joka voi maksaa 100.000-200.000 euroa riippuen hankkeen koosta, sijainnista ja ympäristönsuojelutoimenpiteistä. Kustannukset voivat vaihdella suuresti hankkeen erityispiirteiden mukaan. Uuden osalta on edetty toistaiseksi vaihtoehdolla C.

7. Oikeudenkäyntiprosessin lopputuloksena kaupungille tullutta maksettavaa vuodelle 2026 ja käynnissä olevia prosesseja, joissa kaupungille voi tulla maksettavaa

Turun hovioikeuden päätöksen 29.5.2026 mukaan Pirkanmaan Rakennustyö 63 Oy:lle maksettiin 30.6.2026 sopimusentekotuottamus, perusteeton etu (varastointi) sekä käräjä- ja hovioikeuskulut -korvaus yhteensä 137.742,67 euroa ja lisäksi viivästyskorot yhteensä 35.186,77 euroa, em. kokonaisuus yhteensä 172.929,44 euroa.

Markkinaoikeuden päätöksen 18.6.2026 mukaan SMC Palvelut Oy:lle maksettiin 18.7.2026 oikeudenkäyntikulut 5.000 eurolla viivästyskorkoineen.

Lisäksi käynnissä on muita, keskeneräisiä prosesseja, joissa kaupungille voi tulla maksettavaa.

8. Purkukustannukset vuodelle 2026

Purkupalveluissa on varauduttu tilahallinnon tehtävätasolla Viialan vesitornin ja Salmelan rakennusten purkuun, päivitetty arvio 200.000 euroa ja purkutyöt ovat käynnissä. Lisäksi alueiden kunnossapidon tehtävätasolla purkupalveluihin on varattu 20.000 euroa.

9. Helkarannantien tontin puhdistussuunnitelma ja puhdistus vuodelle 2026

Kaupunkikehityspalvelujen tehtävätasolla on kohdentunut vuodelle 2026 Helkarannantien tontin puhdistussuunnitelman ja puhdistuksen kustannukset, yhteensä 12.175,49 euroa.

10. Arvonlennukset ja kertaluonteiset poistot vuodelle 2026

Kaupunginhallitus päätti 14.4.2026 § 82 Toijalan Virastokeskus Oy:n omistajaohjauksesta. Akaan kaupunki ja Kela (omistajat) ovat laatineet omistajaohjeen yhtiön hallitukselle toimenpiteistä, joilla edistetään (i) rakennuksen purkamiseen liittyvien viranomaisprosessien käynnistämistä, (ii) yhtiön kulujen minimointia sekä (iii) yhtiön myynnin valmistelua ja siihen liittyvää arvonnäytystä. Em. johdosta vuoden 2026 talousarvion 2. muutoksen yhteydessä arvonlennuksiin huomioitiin Kiinteistö Oy Toijalan Virastokeskuksen osakkeiden nro 88-182 arvonlennus yhteensä 150.000 euroa ja ao. kirjaus tehtiin kesäkuulle.

Lisäksi syyskuussa vuoden 2026 talousarvion 3. muutoksen yhteydessä kertaluonteisiin poistoihin on huomioitu 97.400 euroa johtuen loppujen kiinteiden rakenteiden ja laitteiden menojäännöspoistojen alaskirjauksesta.

Myöhemmin selviää, tuleeko vuodelle 2026 kohdentumaan mahdollisesti muita alaskirjauksia.

11. Toijalassa sijaitseva Väyläviraston omistama silta H-6000 (Miljoonasilta)

Toijalassa sijaitseva Väyläviraston omistama silta H-6000 (Miljoonasilta) todettiin kesän 2025 erityistarkastuksessa huonokuntoiseksi, ja silta suljettiin liikenteeltä 8.12.2025. Sillan korvaamisen vaihtoehtoista laadittiin Sitowise Oy:n toimesta esiselvitys, jota käsiteltiin teknisessä lautakunnassa 17.12.2025 § 166 ja elinvoimalautakunnassa 28.1.2026 § 10. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 3.2.2026 § 16, että sillan toteutusratkaisua edistetään vaihtoehdon Hämeentie–Holkerintie alikulkuyhteyden mukaisesti.

Kaupunginhallituksen linjauksen jälkeen kaupunki on jatkanut neuvotteluja Väyläviraston kanssa, ja valmistelussa on yhteisesti laadittu sopimus hankkeen suunnittelusta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä (hanke-sopimus). Sopimus koskee nimenomaisesti suunnitteluvaihetta rakentamissuunnittelun valmistumiseen saakka. Hankkeen toteuttamisvaiheesta, rakentamisen kustannusjaosta sekä rakenteiden omistus- ja kunnossapitovastuiden mahdollisista muutoksista sovitaan erikseen myöhemmin laadittavalla toteuttamissopimuksella.

Sopimuksen mukaan hanke käsittää uuden Toijalan ratapihan alittavan alikulkusillan suunnittelun siihen liittyvine rata-, tie- ja katujärjestelyineen sekä nykyisen ylikulkusillan purkamisen suunnittelun. Väylävirasto valtuuttaa sopimuksella kaupungin toimimaan hankkeen suunnitteluttajana ja tilaajana sekä kilpailuttamaan tarvittavat suunnittelu- ja palveluhankinnat myös Väyläviraston omistukseen tulevien rakenteiden osalta. Poikkeuksena on nykyisen ylikulkusillan purkamisen suunnittelu, jonka suunnitteluttamisesta ja kilpailuttamisesta vastaa Väylävirasto. Suunnittelussa noudatetaan Väyläviraston rautatiealuetta koskevia ohjeita ja menettelyjä, ja hankkeen suunnittelua ohjaa sopijapuolten yhteinen projektiryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kaupungin edustaja.

Sopimuksessa sovitaan suunnittelun kustannuksista, jotka ovat arviolta yhteensä 483.200 euroa. Kaupungin osuus suunnittelukustannuksista on 400.000 euroa. Väyläviraston osuus on 83.200 euroa, joka sisältää ylikulkusillan purkamisen suunnittelun sekä sillan erikoistarkastuksen kustannusta vastaavan osuuden. Tavoitteena on, että hankkeen suunnittelu valmistuu vuoden 2027 aikana siten, että toteuttaminen voisi käynnistyä sillan purun osalta vuonna 2027 ja uuden alikulkusillan rakentamisen osalta vuonna 2028. Sopimuksen mukaiset kaupungin suunnittelukustannukset ajoittuvat vuosille 2026–2027.

Kaupunginhallitus päätti 30.6.2026 § 157 1. hyväksyä hankesopimuksen Toijalan alikulkusilta -hankkeen suunnittelusta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä.; valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan sopimus.; 3. edellyttää, että hankkeen jatkovalmistelussa ja toteuttamissopimusta laadittaessa lähtökohtana on, että Väylävirasto toimii hankkeen toteutusvaiheen tilaajana ja vastaa pääosin toteuttamiskustannuksista.

12. Vuoden 2026 aikana tapahtunut muu erilainen kustannuskehitys

Vuoden 2026 aikana jatkunut/ tapahtunut muu erilainen yleinen kustannuskehitys on tuonut haasteita mm. kunta-alan palkkaratkaisujen vaikutukset.

13. Vuoden 2026 talousarvio muutoksineen

Vuoden 2026 talousarvio oli lähtökohdaltaan 3.145.000 euroa alijäämäinen. Maaliskuussa valtuuston hyväksymän vuoden 2026 talousarvion 1. muutoksen jälkeen talousarvio oli 3.851.000 euroa alijäämäinen. Kesäkuussa valtuuston hyväksymän vuoden 2026 talousarvion 2. muutoksen jälkeen talousarvio on 4.100.000 euroa alijäämäinen. Syyskuussa käsittelyssä olevan vuoden 2026 talousarvion 3. muutoksen mukaisen talousarvion mukaan vuosi 2026 olisi edelleen 4.100.000 euroa alijäämäinen (kaupunginhallitus 15.9.2026 § 201 esittää valtuustolle 28.9.2026). Tällöin taseessa olisi 31.12.2026 alijäämää 3.062.315,35 euroa.

Vuoden 2026 talousarvion nettoinvestoinnit olivat lähtökohdaltaan 2.147.000 euroa. Maaliskuussa valtuuston hyväksymän vuoden 2026 talousarvion 1. muutoksen jälkeen nettoinvestoinnit olivat 2.099.600 euroa. Kesäkuussa valtuuston hyväksymän vuoden 2026 talousarvion 2. muutoksen jälkeen nettoinvestoinnit ovat

2.233.600 euroa. Syyskuussa käsittelyssä olevan vuoden 2026 talousarvion 3. muutoksen jälkeen nettoinvestoinnit ovat 2.213.100 euroa (kaupunginhallitus 15.9.2026 § 201 esittää valtuustolle 28.9.2026).

Vuoden 2026 talousarvion rahoituslaskelman mukaan lainakannan muutos oli lähtökohdaltaan vähennystä 146.624 euroa. Maaliskuussa valtuuston hyväksymän vuoden 2026 talousarvion 1. muutoksen jälkeen lainakannan muutos oli edelleen vähennystä 146.624 euroa. Kesäkuussa valtuuston hyväksymän vuoden 2026 talousarvion 2. muutoksen jälkeen lainakannan muutos on edelleen vähennystä 4.039.159 euroa. Syyskuussa käsittelyssä olevan vuoden 2026 talousarvion 3. muutoksen jälkeen lainakannan muutos on edelleen vähennystä 146.624 euroa (kaupunginhallitus 15.9.2026 § 201 esittää valtuustolle 28.9.2026). Arvioitu lainakanta on vuoden 2026 lopussa 89.902.982,27 euroa.

Monia vaikuttavia asioita kuitenkin tarkentuu myöhemmin vuoden aikana mm. pysyvien vastaavien myyntivoittojen toteutuminen, käynnissä olevien valitusprosessien lopputulos, veroennusteen päivitys, valtionosuuksien tarkistus, korkotason kehittyminen, työllisyyteen liittyvien maksuosuus- ja avustuskustannuksien toteutumistaso, aamu- ja iltapäivätoiminnan maksu- ja myyntituottojen toteutumistaso, mahdolliset toimitaan liittyvät muutokset ja alaskirjaukset.

14. Vuoden 2027 talousarvion raami

Kaupunginhallitus hyväksyi 16.6.2026 § 145 vuoden 2027 talousarvion raamin ja velvoitti lautakunnat laatimaan talousarvio- ja suunnitelmaesityksensä kaupungin talouden tasapainottamistarpeen huomioon ottaen. Lautakuntien tulee esittää konkreettisia, realistisia ja todennettavia tasapainottamistoimenpiteitä kiinnittäen huomiota niiden sisältöön, ajoitukseen ja euromäärään. Toimenpiteet tulee sisällyttää esitykseen kokonaisuudessaan tai tuoda osa esille priorisoituina vaihtoehtoina, joita voidaan hyödyntää tarvittaessa valmistelutilanteen edetessä.

Vuoden 2027 talousarvion raami on laadittu tuloslaskelmatasolla ja se toimii pohjana kaupunginhallituksen ja lautakuntien taloussuunnitelman laadinnalle. Raamia laadittaessa on otettu huomioon mm. kaupungin strategia, talouden tasapainottamishjelmat, vuoden 2026 talousarvio ja sen tämän hetkinen ennakoitu toteutuminen sekä vuonna 2027 tiedossa olevat/ suunnitellut toiminnalliset ja taloudelliset muutokset. Raamin mukaan, jotta tilikauden ylijäämäksi saataisiin 0 euroa, tulee em. muodostettua toimintakatetta tasapainottaa 4.570.600 euroa eli 9,7 %.

Vuoden 2027 talousarvion raamin alustavan rahoituslaskelman mukaan nettoinvestoinnit ovat 3.501.600 euroa ja lainakannan muutos -1.904.650 euroa. Arvioitu lainakanta on vuoden 2027 lopussa 87.722.208 euroa ja ilman arvioituja siirtyviä korkotukilainoja 83.793.495 euroa.

Loppuvuoden aikana tarkentuu ja päivittyy monia talousarviovalmisteluun vaikuttavia asioita mm. käyttötaloustiedot, investoinnit, veroennusteet, valtionosuusarviot, korkokulut sekä uusiin sote-yhtiöihin ja teollisuushallien myyntiin liittyviä asioita.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Akaan kaupunki hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta edelleen, koska Akaan kaupungin moninaisista talouden tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta kaupungin talouden tilanne on edelleen haastava vuonna 2026 ja myös tulevina vuosina.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Talouden tasapainottamistoimenpiteet 2025-2029, päivitetty ja talouden tasapainottamistoimenpiteet 2026-2030

Valtuusto päätti 12.11.2025 § 104 mm. hyväksyä Akaan kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet 2025-2029, päivitetty, Akaan kaupungin talousarvion tasapainottamistoimenpiteet 2026-2030 ja Akaan kaupungin talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2030. Liitteenä 2 on talouden tasapainottamistoimenpiteet 2025-2029, päivitetty ja liitteenä 3 niiden seuranta 1-6/2026. Liitteenä 4 on talouden tasapainottamistoimenpiteet 2026-2030, päivitetty ja liitteenä 5 niiden seuranta 1-6/2026.

Huomioitavaa on, että Akaan kaupungissa on myös aiempina vuosina mm. hyväksytty erillisiä talouden tasapainottamisohjelmia (vuonna 2013 vuosille 2013-2015, vuonna 2015 vuosille 2015-2019, vuonna 2018 vuosille 2018-2023), hyväksytty talousarvio- ja suunnitelmakäsittelyjen yhteydessä erillisiä talouden tasapainottamistoimenpiteitä (vuonna 2020 vuosille 2020-2024 ja vuonna 2021 vuodelle 2021) tai muutoin sisällytetty talousarvioon ja -suunnitelmaan talouden tasapainottamistoimenpiteitä (mm. vuonna 2024) sekä tehty erillisiä tasapainottamista edesauttavia päätöksiä ja toteutettu niitä.

Talouden tasapainottamiseen liittyen Akaan kaupungissa oli yhteistoimintamenettelyprosessi ennen talousarvio- ja suunnitelmakäsittelyä mm. sekä syksyllä 2023 että syksyllä 2024.

Pappilan ja Nahkialan koulujen toiminnan yhdistäminen 1.8.2026 alkaen

Valtuusto päätti 24.9.2025 § 79, että 1. Pappilan ja Nahkialan koulujen toiminta yhdistetään 1.8.2026 alkaen; 2. 1.1.2027 alkaen yhdistetyn koulun opetuksen järjestämisen paikka on Akaantie 4.; 3. Uuden koulun nimeksi päätetään Toijalan alakoulu.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma ja syksyllä 2025 alkaneet tilapäiset toimintayksikömuutokset

Valtuusto päätti 26.3.2025 § 18 hyväksyä varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman. Em. liittyen kaupunginhallitus päätti 2.9.2025 § 226 hyväksyä Toijalan uutta päiväkotia koskevan tarveselvityksen ja sitä täydentävän tilaohjelman.

Elokuusta 2025 lukien varhaiskasvatuksen toimintayksiköissä tapahtui toistaiseksi tilapäisiä muutoksia. Sisäilmaongelmien johdosta Toijalan taajaman Rautalan päiväkodin toiminta päättyi kesäkuussa 2025 ja elokuusta 2025 alkaen lapset ja henkilöstö sijoitettiin muihin varhaiskasvatusyksiköihin. Lisäksi Kylmäkosken taajaman päiväkodin/ Nummitien toiminta päättyi kesäkuussa 2025 ja elokuusta 2025 alkaen toiminta keskitettiin koulun väistöpäiväkodille.

Akaa Pointin alueen kiinteistökaupan esisopimukset

Kaupunginhallitus päätti 2.9.2025 § 223 mm. hyväksyä liitteen mukaisen kiinteistökaupan esisopimuksen kaupungin ja Datacrunch Oy:n välillä allekirjoitettavaksi. Ostajan tarkoituksena on rakentaa alueelle kone-sali (datacenter). Hankkeen toteutuminen edellyttää, että alueelle saadaan varmistettua riittävä sähkön saanti. Aiempina vuonna kaupunginhallitus päätti hyväksyä kiinteistökaupan esisopimuksen Fincap DC Corp Oy:n kanssa.

Esisopimusten toteutuessa kaupunki saisi aikanaan mm. kertaluonteista tuottoa maanmyynnistä ja rakennuslupamaksuista ja jatkossa pysyväisluonteisempaa kiinteistöverotuottoa.

Taustatietoa kehityksestä

Akaan kaupungin toimintakateen kehitys

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOIMINTAKATE	-87 536 340,13	-86 669 798,76	-84 433 285,24	-88 242 181,20	-88 791 220,93	-83 839 491,62	-97 871 943,16	-102 177 913,84	-40 464 505,67	-35 948 237,86	-40 195 181,88
MUUTOS-%	-2,5 %	-1,0 %	-2,6 %	4,5 %	0,6 %	-5,6 %	16,7 %	4,4 %	-60,4 %	-11,2 %	11,8 %
KA. MUUTOS-%								2,1 %			

Akaan kaupungin palvelujen kustannustaso

Akaan kaupungin palvelujen kustannustaso on osoittautunut esim. talouden tasapainottamisohjelmien yhteydessä laadittujen vertailujen pohjalta olevan kilpailukykyinen. Seuraavassa on esimerkkinä FCG Oy:n laatima vertailu, pohjana vuosi 2025:

Koko kunnan palvelurakenne										
Nettokäyttökustannus, euroa per asuk:	Akaa	Valkeakoski	Laukaa	Janakkala	Heinola	Lempäälä	Hämeenkyrö	Koko maa	Kuntatyyppi	
Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio	1 911	2 276	3 036	2 203	1 555	2 609	2 370	2 132	2 316	
Muut opetuspalvelut, kulttuuripalvelut	214	535	294	314	389	351	204	403	367	
Yleishallinto ja muut palvelut	706	288	289	592	957	424	717	611	503	
Yhteensä:	2 831	3 099	3 618	3 110	2 901	3 383	3 292	3 147	3 186	

Vuonna 2025 Akaan toimintakate 2.447 euroa/ asukas oli maan 33:nneksi pienin.

Akaan kaupungin väkiluvun kehitys

Väkiluku 31.12.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	7/2026
Yhteensä	17 043	16 923	16 769	16 611	16 475	16 391	16 467	16 473	16 405	16 387	16 429	16 397
Muutos edelliseen vuoteen	-9	-120	-154	-158	-136	-84	76	6	-68	-18	42	-32

Lähde: Tilastokeskus: Väestö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain 2014-2025, ennako 7/2026

Akaan kaupungin veroproositit ja verotulojen kehitys

Veroproositit	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tuloveroproositit	21,25	21,25	21,25	21,75	22,25	22,25	22,25	22,00	9,36	9,90	9,90	9,90
Kiinteistöveroproositit												
Yleinen	1,05	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Vakituinen asuinrakennus	0,60	0,65	0,65	0,60	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Muut asuinrakennukset	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitokset	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10

V. 2022 tuloveroproositit äänestystulos 17 (22,25) - 18 (22,00)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VEROTULOT	59 092 306,25	60 147 819,32	59 398 858,75	59 624 827,02	62 993 004,37	64 149 956,65	66 852 587,30	69 399 148,97	38 946 102,61	40 433 311,21	40 094 592,19
MUUTOS-%	1,9 %	1,8 %	-1,2 %	0,4 %	5,6 %	1,8 %	4,2 %	3,8 %	-43,9 %	3,8 %	-0,8 %
KA. MUUTOS-%								2,2 %			

FCG Oy:n laatiman vertailun, pohjana vuosi 2025, mukaan vuonna 2025 Akaan kiinteistöverotuotot 258 euroa/ asukas olivat maan 17:nneksi pienimmät ja yhteisöverotuotot 90 euroa/ asukas olivat maan 9:nneksi pienimmät. Akaan verotettava tulo 22.070 euroa/ asukas oli maan keskitasoa suurempi, sija 92.

Vuonna 2026 Akaan tuloveroproositit 9,90 % on Manner-Suomen keskitasoa 7,57 % suurempi.

Akaan kaupungin valtionosuuksien kehitys

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VALTIONOSUDET	29 881 515,00	31 247 627,00	30 488 152,00	29 904 670,00	31 449 106,00	36 698 215,00	34 427 230,00	35 933 280,00	9 625 046,77	5 820 654,63	6 382 643,03
MUUTOS-%	-2,3 %	4,6 %	-2,4 %	-1,9 %	5,2 %	16,7 %	-6,2 %	4,4 %	-73,2 %	-39,5 %	9,7 %
KA. MUUTOS-%								1,4 %			

Huom.

V. 2019 lukuun sisältyy harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 1.000.000 euroa

V. 2020 huom.

Vuoden 2020 aikana koronatilanteen johdosta myönnetty verolyykkäysten korvaus kompensoitiin valtionosuuksissa, yhteensä 310.000 euroa: kunnallisveron osuus 286.700 euroa, yhteisöveron osuus 6.400 euroa ja kiinteistöveron osuus 16.900 euroa.

Vuoden 2020 aikana koronatilanteen johdosta valtionosuuksien kautta myönnettyt tuet yhteensä 4.448.700 euroa.

Vuoden 2020 aikana koronatilanteen johdosta valtionosuuksiin kirjautuvana valtionavustuksena myönnetty avustus vuoden 2020 aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutulomenetysten kompensoimiseksi, yhteensä 19.400 euroa.

V. 2021 huom.

Vuonna 2021 vuoden 2020 veronmaksulykkäysten korvauksen takaisinperintä osana

Vuoden 2021 valtionosuuksiin sisältyi koronaepidemian kuntatalouden tukipaketin 2021 johdosta valtionosuuden lisäystä, Akaan osuus 136.822 euroa.

Valtiovarainministeriö päätti 31.3.2021 oikaista vuonna 2020 myönnettyä kuntien peruspalveluiden valtionosuutta oikaistun koronavirustestausmäärin perusteella. Akaan kaupungin oikaisu oli +8.223 euroa. Ao. oikaisu kirjautui valtionosuuksiin vuonna 2021.

Vuonna 2021 Valtiovarainministeriö myönsi Akaan kaupungille harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta yhteensä 1.250.000 euroa.

V. 2022 huom.

Vuonna 2022 vuoden 2020 veronmaksulykkäysten korvauksen takaisinperintä osana koronakujärjestelyjä oli 74.065 euroa.

V. 2023 huom.

Vuonna 2023 Valtiovarainministeriö myönsi Akaan kaupungille harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta yhteensä 410.000 euroa.

Vuonna 2024 valtionosuudet olivat yhteensä 5.820.700 euroa, mikä oli 3.804.400 euroa ja 39,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. (Huomioiden vertailupohjasta pois vuoden 2023 harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen, 410.000 euroa, 3.394.400 euroa ja 36,8 % prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023). Huomioitavaa on, että vuoden 2024 valtionosuuksien sote-erät olivat -6.050.854 euroa (vuoden 2023 - 3.266.899 euroa).

Vuonna 2025 valtionosuudet olivat yhteensä 6.382.600 euroa, mikä oli 562.000 euroa ja 9,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Huomioitavaa on, että vuoden 2025 valtionosuuksien sote-erät sis. vos-vai-kutus olivat -6.281.332 euroa.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Kaupunginjohtaja päätti 18.5.2026 § 15 hankkia FCG Oy:n tarjouksen mukaan Akaan kaupungin talouden sopeuttamisen tuen.

Kaupungin henkilöstöllä oli mahdollisuus vastata webropol-kyselyyn talouden tasapainottamiseen liittyen ajalla 21.8.-7.9.2026. Vastaajia oli 32 henkilöä.

Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027-2031 valmistelun yhteydessä otetaan kaupunginhallituksen päätöksen 16.6.2026 § 145 mukaisesti huomioon kaupungin talouden tasapainottamistarve. Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027 - 2031 valmistelu etenee siten, että lähtökohtaisesti toimitelimet ovat laa-tineet talousarvio- ja suunnitelmaehdotuksensa 31.8.2026 mennessä. Kaupunginjohtajan alustavaa luon-nosta talousarvioksi 2027 ja taloussuunnitelmaksi 2027 - 2031 käsitellään kaupunginhallituksen ja valtuus-ton seminaarissa 19.10.2026. Yhteistyötoimikunta kokoontuu 20.10.2026 ja kaupunginhallituksen henki-löstöjaosto 29.10.2026. Kaupunginhallitus käsittelee veroprosentit ja kaupunginjohtajan lopullisen esityk-sen talousarvioksi 2027 ja taloussuunnitelmaksi 2027 - 2031 3.11.2026 ja valtuusto vahvistaa ne 9.11.2026. Huomioitavaa on, että talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027-2031 laaditaan tilan-teessa, jossa kaupungin taseessa arvioidaan olevan alijäämää 3.062.315,35 euroa vuoden 2026 lopussa.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Akaan kaupungin tilinpäätökseen 2020 sisältyi poikkeuksellisen paljon kertaluonteisia tekijöitä, jotka edesauttoivat kaupungin poikkeuksellisen suureen ylijäämään, jolla saatiin katettua taseen alijäämät ja jonka jälkeen taseeseen jäi ylijäämää.

Merkittävimmät v. 2020 tilinpäätökseen vaikuttaneet tekijät

Koronan vaikutus valtionosuuksiin/ koronatuot	4 778 100,00
Koronan vaikutus verotuloihin/ yv jako-osuuden korotus 10 % + verotulojen alitus	-1 070 000,00
Koronan vaikutukset käyttötalouteen ilman esh ja keh.vam. lh	-1 579 500,00
Koronan vaikutukset käyttötalouteen/ esh ja keh. vam. lh	3 853 600,00
Koronan vaikutukset yhteensä	5 982 200,00
 Puskuritie 6-hallin yhtiöittäminen	 2 109 200,00
Kaupungin maa- ja metsä-omaisuuden myynti, kaikki	2 264 900,00
Rakennetun kiinteistön ja asunto-osakkeen myynti	275 400,00
Pysyvien vastaavien myyntivoittojen vaikutus	4 649 500,00
 Lastensuojelun korvaukset toiselta kunnalta	 1 867 000,00
Sovintosumma Espera Care Oy:ltä	300 000,00
Korvausten vaikutus yhteensä	2 167 000,00
 Poisto-ohjelman muutos	 504 600,00
Alaskirjaukset	-1 593 000,00
Poisto-ohjelman muutoksen ja alaskirjausten vaikutus yhteensä	-1 088 400,00
 Kaikki toimielimet alittivat talousarvionsa.	
 TP 2020 ylijäämä	 11 757 239,92
Taseen kertynyt alijäämä 31.12.2019	-8 845 763,75
Taseen ylijäämä 31.12.2020	2 911 476,17

Akaan kaupungin tilinpäätökseen 2021 sisältyi myös joitakin kertaluonteisia tekijöitä, joista lastensuojelun korvausten maksu toiselle kunnalle ja ympäristöterveydenhuollon lisälaskutus vaikutti tilikauteen heikentävästi.

Merkittävimpiä v. 2021 tilinpäätökseen vaikuttavia tekijöitä

Koronan vaikutus käyttötalouteen, netto	-172 400
Koronan vaikutus verotuloihin	359 500
Koronan vaikutus valtionosuuksiin	-96 900
Koronan vaikutukset yhteensä	90 200
 Kaupungin maaomaisuuden myynti, kaikki	244 500
Asunto-osakkeen myynti	1 600
Pysyvien vastaavien myyntivoittojen vaikutus yhteensä	246 100
 Lastensuojelun korvausten maksu toiselle kunnalle vuosilta 2018-2021	-1 585 800
Ympäristöterveydenhuollon lisälaskutus vuosilta 2018-2020	-321 100
Korvausten vaikutus yhteensä	-1 906 900
 Alaskirjausten vaikutus yhteensä	-36 100
 Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen vaikutus	1 250 000
 Tp-vaiheessa ylitys/alitus ta yhteensä verrattuna	
Toimintakatteiden alitus	1 303 300
Verotulojen ylitys	1 065 200
Valtionosuuksien alitus	-82 800
Rahoitustuottojen ja -kulujen alitus yhteensä	110 300
Poistojen alitus	841 100
Yhteensä	3 237 100
 TP 2021 alijäämä	-989 986,89
Taseen kertynyt ylijäämä 31.12.2020	2 911 476,17
Taseen ylijäämä 31.12.2021	1 921 489,28

Akaan kaupungin tilinpäätökseen 2022 sisältyi myös joitakin kertaluonteisia tekijöitä, joista alaskirjaukset vaikutti tilikauteen heikentävästi.

Merkittävimpiä v. 2022 tilinpäätökseen vaikuttavia tekijöitä

Koronan vaikutus käyttötalouteen, netto	132 100,00
Koronan vaikutus verotuloihin	135 500,00
Koronan vaikutus valtionosuuksiin	-75 100,00
Koronan vaikutukset yhteensä	192 500,00
Kaupungin maaomaisuuden myynti, kaikki	382 600,00
Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ja -tappioiden vaikutus yhteensä	382 600,00
Alaskirjausten vaikutus yhteensä	-68 400,00
Koulutuskuntayhtymä Tavastia-järjestelyt, satunnainen tuotto	57 700,00
Satunnaisten erien/ satunnaisten tuottojen vaikutus yhteensä	57 700,00
Tp-vaiheessa ylitys/ alitus ta yhteensä verrattuna	
Toimintakatteen ylitys	-287 400,00
Verotulojen ylitys	23 200,00
Valtionosuuksien ylitys	8 800,00
Rahoitustuottojen ja -kulujen alitus yhteensä	70 500,00
Poistojen alitus	547 700,00
Satunnaisten erien/ satunnaisten tuottojen ylitys	57 700,00
Yhteensä	420 500,00
TP 2022 alijäämä	-1 437 311,20
Taseen kertynyt ylijäämä 31.12.2021	1 921 489,28
Taseen ylijäämä 31.12.2022	484 178,08

Akaan kaupungin tilinpäätökseen 2023 sisältyi myös joitakin kertaluonteisia tekijöitä, joista oikeusprosessin lopputuloksen johdosta maksetut erät ja alaskirjaukset vaikuttivat tilikauteen heikentävästi.

Merkittävimpiä v. 2023 tilinpäätökseen vaikuttavia tekijöitä

Kaupungin maaomaisuuden myynti/ Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ja -tappioiden vaikutus yhteensä	107 300,00
---	-------------------

Oikeusprosessin lopputuloksen johdosta maksettiin:

Henkilöstökulut/ erilliskorvaukset, siirtymäkorvaus	-97 200,00
Muut kulut/ oikeudenkäyntikulut	-53 100,00
Muut rahoituskulut/ em. viivästyskorot	-48 100,00
Em. erien vaikutus yhteensä	-198 400,00

Kertaluonteinen Viialan taajaman Keskustan koulun lisäpoisto	-705 000,00
Kertaluonteinen Kiinteistö Oy Toijalan Moottoritieliittymän osakkeiden arvonalennuskirjaus	-53 200,00

Kertaluonteiset poistojen ja arvonalennuksien vaikutus yhteensä	-758 200,00
--	--------------------

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen vaikutus	410 000,00
---	-------------------

Tp-vaiheessa ylitys/ alitus ta yhteensä verrattuna

Toimintakatteen alitus	499 300,00
Verotulojen ylitys	248 500,00
Valtionosuuksien ylitys	477 400,00
Rahoitustuottojen ja -kulujen ylitys yhteensä	-8 700,00
Poistojen ja arvonalentumisten ylitys yhteensä	-615 700,00
Yhteensä	600 800,00

TP 2023 ylijäämä	600 821,75
-------------------------	-------------------

Taseen kertynyt ylijäämä 31.12.2022	484 178,08
--	-------------------

Taseen ylijäämä 31.12.2023	1 084 999,83
-----------------------------------	---------------------

Akaan kaupungin tilinpäätökseen 2024 sisältyi myös joitakin kertaluonteisia tekijöitä, joista lastensuojelun korvausten maksu toiselle kunnalle, takausvastuu, purkukustannukset ja alaskirjaukset vaikuttivat tilikauteen heikentävästi.

Merkittävimpiä v. 2024 tilinpäätökseen vaikuttavia tekijöitä

Maankäyttö- ja kaavoitussopimukseen liittyvästä määräalojen kaupasta Pirkanmaan Osuuskaupalle	163 600
Kaupungin tarpeettomien metsä- ja maa-alueiden, peltojen ja kiinteistöjen myynti: Tipuri-niminen määräala, 20-470-1-152	140 500
Muu ns. normaali myynti	107 300
Kaupungin maaomaisuuden myynti/ Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ja -tappioiden vaikutus yhteensä	411 400
Elematic Oy:lle vuokrattujen teollisuushallien yhtiöittäminen	2 319 800
Kylmäkosken aseman koulun määräalan 14.714 m2 ja purkukuntoisten rakennuksien myynti	19 100
Viialan vanhan terveyskeskuksen määräalan 10.736 m2 ja purkukuntoisten rakennuksien myynti	2 000
Kiinteistö Oy Kylmäkosken Säästötalon osakkeiden myynti	-46 000
Suomi Rata Oy:n osakkeiden myynti	-3 600
Kaupungin kiinteistöjen ja osakkeiden myynti/ Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ja -tappioiden vaikutus yhteensä	2 291 300
Valtuuston päätös 11.12.2024 § 91 valita Toijalan alakoulun rahoitusmalliksi kiinteistöleasing, jonka johdosta tilinpäätösvaiheessa Toijalan vanhan terveysaseman vuoden 2024 purkukustannusten osuus kirjattiin saamisiin.	165 000
Kirkonkylän koulun purku	-206 200
Hämeentien vanhan sillan purku	-45 000
Pappilan pumppaamon purku	-19 100
Purkupalvelut yhteensä	-270 300
Lastensuojelun korvausten maksu toiselle kunnalle ajalta 19.3.2021-31.12.2022	-142 100
Takausvastuu, Tavase Oy	-48 000
Kertaluonteinen Viialan taajaman Keskustan koulun lisäpoisto	-420 000
Kertaluonteinen kouluverkkoselvityksen kertapoisto	-286 300
Kertaluonteinen Rasin koulun ja päiväkodin alaskirjaus	-191 100
Kertaluonteinen Tavase Oy:n osakkeiden alaskirjaus	-166 400
Kertaluonteinen Kiinteistö Oy Toijalan Moottoritienliittymän osakkeiden arvonalennuskirjaus	-113 200
Kertaluonteiset poistojen ja arvonalennuksien vaikutus yhteensä	-1 177 000
Tp-vaiheessa ylitys/ alitus ta yhteensä verrattuna	
Toimintakatteen alitus	1 707 900
Verotulojen ylitys	811 800
Valtionosuuksien ylitys	74 900
Rahoitustuottojen ja -kulujen alitus yhteensä	127 400
Poistojen ja arvonalentumisten ylitys yhteensä	-1 058 300
Yhteensä	1 663 600
TP 2024 ylijäämä	1 003 616,76
Taseen kertynyt ylijäämä 31.12.2023	1 084 999,83
Taseen ylijäämä 31.12.2024	2 088 616,59

Akaan kaupungin tilinpäätökseen 2025 sisältyi myös joitakin kertaluonteisia tekijöitä, joista takausvastuu ja purkukustannukset vaikuttivat tilikauteen heikentävästi.

Merkittävimpiä v. 2025 tilinpäätökseen vaikuttavia tekijöitä

Toijalan aseman toimijahaku / Toijalan rautatieaseman kehittäminen, tarjouksen hyväksymisen ja kiinteistökauppajärjestelyn	6 000,00
Muu ns. normaali myynti	126 066,10
Kaupungin maaomaisuuden myynti/ Pysyvien vastaavien myyntivoitot yhteensä	132 066,10
 Akaan paloaseman myynti	 704 558,20
Rasin kivikoulun myynti	21 991,47
Kaupungin kiinteistöjen myynti/ Pysyvien vastaavien myyntivoitot yhteensä	726 549,67
 Katuvalojen purku Lentilässä	 -2 960,00
Toijalan sataman huoltolaiturin paalujen purku	-2 000,00
Purkupalvelut yhteensä	-4 960,00
 Takausvastuu, Tavase Oy	 -24 300,00
 Tp-vaiheessa ylitys/ alitus ta yhteensä verrattuna	
Toimintakatteen alitus	1 937 418,12
Verotulojen alitus	-124 407,81
Valtionosuuksien ylitys	33 943,03
Rahoitustuottojen ja -kulujen alitus yhteensä	470 491,41
Poistojen ja arvonalentumisten ylitys yhteensä	-15 814,42
Yhteensä	2 301 630,33
 TP 2025 alijäämä	 -1 050 931,94
Taseen kertynyt ylijäämä 31.12.2024	2 088 616,59
Taseen ylijäämä 31.12.2025	1 037 684,65

Kuten edellä on todettu, syyskuussa käsittelyssä olevan vuoden 2026 talousarvion 3. muutoksen mukaisen talousarvion mukaan vuosi 2026 olisi edelleen 4.100.000 euroa alijäämäinen (kaupunginhallitus 15.9.2026 § 201 esittää valtuustolle 28.9.2026). Tällöin taseessa olisi 31.12.2026 alijäämää 3.062.315,35 euroa.

Edellä on todettu myös, että vuoden 2027 talousarvion raamin tuloslaskelmaan sisältyy 4.570.600 euron toimintakatteen tasapainotustarve, jotta tilikauden ylijäämä olisi 0 euroa.

Lisäksi edellä on todettu, että valtuusto päätti 12.11.2025 § 104 mm. hyväksyä Akaan kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet 2025-2029, päivitetty ja Akaan kaupungin talousarvion tasapainottamistoimenpiteet 2026-2030 ja myös sen jälkeen on tehty talouden tasapainoa edesauttavia päätöksiä. Myös aiempina vuosina Akaan kaupungissa on hyväksytty ja toteutettu moninaisia talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Edelleen on olennaista löytää ja toteuttaa kestäviä ratkaisuja kaupungin taloudellisen tasapainon ja tulevaisuuden turvaamiseksi.

Aika:

22.9.2026

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike

Antti Peltola
kaupunginjohtaja

Mari Puhka-Susi
talousjohtaja

Liitteet:

- Liite 1: KH 31.8.2026 § 185: Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026
- Liite 2: KV 12.11.2025 § 104: Akaan kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet 2025-2029, päivitetty
- Liite 3: KH 11.8.2026 § 170: Akaan kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteiden 2025-2029, päivitetty/ seuranta 1-6/2026
- Liite 4: KV 12.11.2025 § 104: Akaan kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet 2026-2030
- Liite 5: KH 11.8.2026 § 170: Akaan kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet 2026-2030/ seuranta 1-6/2026

This document contains 16 pages before this page

Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

MARI HELENA PUHKA-SUSI

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Akaan kaupunki

822dc720-548e-42c3-9dfa-122ce173df84 - 2026-09-22 12:58:59 UTC +03:00

BankID / MobileID - a2f1dccd-e8f1-40d3-afef-dca04db7aae7 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Antti Tapani Peltola

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Akaan kaupunki

491c17f5-bc60-4c1f-873d-c09a351e6308 - 2026-09-22 13:25:05 UTC +03:00

BankID / MobileID - 821f2136-586a-4925-aeaa-4553003f2a8b - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende